

Statskassens Side. Det skal være Hjælp til Selvhjælp. Der er altsaa ikke Tale om en Hjælpelov. Der behøver ikke at være Tale om, at Staten taber noget.

Ud fra dette Synspunkt vender jeg tilbage til, om det vilde være saa farligt, hvis man paa forskellige Punkter — et mere nemlig — tog Hensyn til, hvad Husmændene ønske. For det første, naar der ikke er Tale om Rentetab eller Kapitaltab, lader det sig overveje, om man ogsaa undtagelsesvis kunde give Dispensation fra Bestemmelsen om $\frac{1}{10}$ af Laaneværdien. Det er fuldkommen rigtigt, at med de Lønninger, vi nu have, vil det være let for en rask Karl og en rask Pige at skaffe sig de Summer, der forlanges i Loven, og endogsaa mere end det, der forlanges for at komme i Besiddelse af en Jordlod. Det er allerede fremhævet fra forskellige andre Sider, at de vedkommende gerne skulde have nogle flere Penge end netop den foreskrevne Sum, og at de ikke saa gerne skulde af med alt, hvad de have. Men de kunne ogsaa godt skaffe mere, end Loven forlanger, for saa vidt de ikke have Uheld af en eller anden Art, og for saa vidt de ikke have været Genstand for Krav fra Forældre eller Slægtninge, som de have opfyldt af et godt Hjerte, og derved ere komne i Vanskelighed ikke blot med Hensyn til at raade over enten de 500 Kr., som den gamle Lov forlanger, eller de 600 Kr., som den nye kræver for at faa de størst mulige Laan. Der kunde imidlertid være saadanne Omstændigheder, som tjente til Undskyldning for, at raske og dygtige unge Folk ikke havde den fornødne Kapital at undvære til at sætte i den faste Ejendom. Jeg mener derfor, at man her godt kunde overveje, om man i visse Tilfælde kunde give Dispensation. Jeg mener ikke at turde tilraade, at man uden videre skriver det som almindelig Regel i Loven, men jeg mener, at man i visse Tilfælde kunde give Dispensation. Jeg er temmelig sikker paa, at om der blev aabnet Adgang til en saadan Dispensation, vilde alligevel de Husmandsorganisationer, jeg har omtalt, ogsaa fra deres egen Side opfordre Medlemmerne til at gøre, hvad de kunde, for at have de fornødne Penge disponible til at sætte sig i Besiddelse af en saadan Jordlod.

Dernæst er der Spørgsmaalet om den normale Laaneværdi, 6,000 Kr. Jeg havde tænkt mig — og vil det ogsaa gerne fremdeles — i dette Spørgsmaal at slutte mig til det Ønske, som Ordføreren, det ærede Medlem fra Grenaa (Pedersen-Nyskov) udtalte om, at man vilde tage under Over-

vejelse, at dette Beløb forhøjedes — jeg ved nu ikke nøjagtigt, hvad man skal forstaa ved noget eller lidt, som det ærede Medlem sagde, men jeg vilde gerne have det sat en Del op. Naar jeg siger, jeg havde tænkt mig at gøre det, er det, fordi jeg er bleven begrænset en lille Smule i min Ytringsfrihed, om jeg saa maa sige, i at lægge mine Ønsker tilstrækkelig kraftigt for Dagen, derved, at den ærede Ordfører for Socialdemokratiet, det ærede Medlem fra Skanderborg (H. Rasmussen) udtalte, at det, der skulde naas, var, at der til hver Familie skulde være en 3 Køer og 1 Hest — jeg tror, det ærede Medlem senere rettede det til en 3—4 Køer og 1 Hest. Naar jeg skal omtale dette Forhold, maa jeg maaske indskyde den Bemærkning, at det Parti, det ærede Medlem tilhører, plejer at stille Fordringerne saa store, at ingen tør følge dem, i hvert Fald har det meget ofte maattet være Venstres Lod her i Salen at begrænse Fordringer, der have været stilledes fra dette ærede Parti. Naar nu Normen for, hvad der skulde naas, stilles saaledes, som det ærede Medlem stillede den, vil det jo være umuligt for mig at fastholde mit Ønske om at faa de 6,000 Kr. forhøjede til 7,000 Kr. for at imødekomme Husmændenes Ønsker, der gaa ud paa 8,000 Kr. Det ærede Medlems Udtalelser hvile imidlertid paa en ganske forkert Forudsætning, hvad der ogsaa gælder Udtalelser, jeg fra andre Sider har hørt om Størrelsen af den Besætning, der kunde holdes paa disse Lodder, Udtalelser, som slet ikke stemmede med de faktiske økonomiske Tilstande.

I Forbindelse med 3 Køer og 1 Hest gaar det nemlig ikke an at tale om 8 Tdr. Land god Jord eller 12 Tdr. Land ringere. Jeg sætter ikke Pris paa her at komme ind paa Teorier, og jeg vil heller ikke nævne private Mænds Navne her, men jeg vil meddele ærede Medlemmer, som interessere sig derfor, at jeg kunde opgive Dem Adresser, hvoraf De vilde kunne se, hvorledes man driver Jordlodder af en saadan Størrelse endogsaa med en betydelig større Besætning. Efter den Opfattelse, det ærede Medlem fra Skanderborg (H. Rasmussen) gav Udtryk, vilde der endog aldeles ingen Grund være til at komme op paa 6,000 Kr.; man vilde let efter den gamle Lovs Grænse faa Jordlodder, hvor man endog kunde holde flere Køer. Jeg vil ikke nævne enkelte Mænds Navne, men jeg vil nævne en Institution, som ikke ligger længere borte, end at ærede Med-